

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ İŞLETME ÇALIŞANLARININ İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ UYGULAMALARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE VIEWS OF THE EMPLOYEES OF KOCAELI UNIVERSITY ON THE OCCUPATIONAL HEALTH AND SAFETY PRACTICES

Öğr. Gör. Dr. Ömer GÜNGÖR

Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ömer İsmet Uzunyol MYO, Kocaeli / TÜRKİYE,
ORCID: 0000-0002-3835-2920

Doç. Dr. Öznur GÖKKAYA

Kocaeli Üniversitesi, Hereke MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölümü, Kocaeli/
TÜRKİYE, ORCID: 0000-0001-6290-8098

Öğr. Gör. Barış DEMİR

Kocaeli Üniversitesi, Hereke Ömer İsmet Uzunyol MYO, Kocaeli / TÜRKİYE,
ORCID: 0000-0001-6997-6413

ÖZET

İş sağlığı ve güvenli çalışanların sağlık ve güvenlik konularını ele alan ve her geçen gün önemi daha fazla hissedilen bir alandır. Bu araştırma iktisadi işletme çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşlerinin belirlenmesi ve bu görüşlerin değişkenlere göre istatistiki olarak anlamlı olup olmadığının tespit edilmesi amacıyla yapılmıştır. Betimsel tarama modeli bağlamında yürütülen çalışmada araştırma grubu, Kocaeli Üniversitesi iktisadi işletmesinin 132 çalışanından oluşmaktadır. Çalışmada veri toplama aracı olarak "iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ölçeği" (İSGUÖ) kullanılmıştır. Çalışanların memnuniyet ölçeklerine verdikleri cevapların cinsiyetlerine, yaşlarına, eğitim durumlarına ve iş güvenliği eğitimi alma durumuna göre değişim gösterip göstermediğini araştırmak üzere demografik özelliklerle karşılaştırmalar, t-testi ve ANOVA testi ile yapılmıştır. Araştırma sonucunda çalışanların iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşlerinin bazı değişkenlere göre farklılık gösterdiği görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: İş sağlığı ve güvenliği, Üniversite, İktisadi işletme

ABSTRACT

Occupational health and safety of the health and safety of employees is a field that is more and more felt in dealing with health issues. This research was carried out to determine the opinions of the employees of economic enterprises on occupational health and safety practices and to determine whether these opinions were statistically significant according to the variables. In the study conducted in the context of the descriptive survey model, the research group consisted of 132 employees of the Kocaeli University economic enterprise. In the study, the occupational health and safety practices scale (OHSPS) was used as a data collection tool. The comparisons with demographic characteristics were made by t-test and ANOVA test in order to investigate whether employees' responses to satisfaction scales vary according to their gender, age, educational status and occupational safety education. As a result of the study, it is seen that the opinions of the employees about occupational health and safety practices vary according to some variables.

Keywords: Occupational health and safety, University, Business

1. GİRİŞ

İş Sağlığı ve Güvenliği, çalışanların sağlık ve güvenlik konularıyla ilgili bir alandır. Dünya sağlık örgütü iş sağlığı kavramını “İş sağlığı, hangi işi yaparlarsa yapsınlar bütün çalışanların fiziksel, zihinsel ve sosyal refahlarının mümkün olan en yüksek düzeye çıkarılmasını ve burada tutulması” olarak tanımlamaktadır. İş Güvenliği kavramı ise, Kişilerin buldukları ortamlardaki tehlikelerden ve bu tehlikelerin doğurduğu risklerden korunmasını ifade etmektedir.

Tarihte sanayi devrimi ile birlikte iş sağlığı ve güvenliğinin öneminden bahsedilmeye başlanmıştır. İlk yıllarda çok fazla iş güvenliği sorunu (iş kazası, meslek hastalığı vb.) olmasına rağmen gelişen teknoloji ve bilimsel çalışmalar iş güvenliğini artırmaktadır. Artık günümüzde Endüstri 4.0 olarak nitelendirilen ve tehlikeli işlerde insan yerine robotların kullanılması iş kazalarını büyük oranda azaltacaktır. Japonya bugünlerde artık endüstri 5.0’ı önermektedir. Endüstri 5.0’ın amacı ise tehlikeli işlerde kullanılan bu robotların arızalanmasında tekrar başka bir robot tarafından tamir edilmesini içermektedir. Yani yapay zekayı en üst boyutta kullanmaktır. Kısacası hızlı gelişen teknoloji ve bilimin ilk amacı artık tehlikeli işlerde insanın çalışmamasını içermektedir. Fakat bu gelişmeler maalesef her ülkede aynı zamanda olamamaktadır. Almanya endüstri 4.0’ı 2025 yılında tamamlamak ve endüstri 5.0 alt yapısını oluşturmaya başlamayı planlamaktadır. Gelişmiş olan ülkeler bunları yaparken Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler sınıfında yer alan ülkeler bu tür tehlikeli işleri insan ile yapmak zorundadır. Bilim ve teknoloji ile iş sağlığı ve güvenliğini oluşturmanın bir basamağı olsa da henüz insanda ayırmak mümkün değildir. Bu yüzden işverenler ve çalışanların güvenlik kültürüne sahip olmaları çok önemlidir. Maalesef Türkiye’de gerçekleşen iş kazalarının büyük bir çoğunluğu insan kaynaklıdır. Yani Çalışan veya işverenin alabileceği bir önlem iş kazasının gerçekleşmesi önleyebilir.

Güvenlik kültürü kişilerin risk ve güvenlik konusunda tutum ve davranışlarını ifade etmektedir. Güvenlik kültürü konusunda birçok araştırma yapmış olan S. Cox ve T. Cox güvenlik kültürünü, Güvenlikle ilgili çalışanlar tarafından paylaşılan, değerler, algılar, inançlar ve tutumları yansıması olarak tanımlamışlardır. Daha genel bir ifade ile kişilerin buldukları ortamdaki tehlike ve risklere karşı korunmak amacıyla konulmuş olan kurallara uyulmasını ifade etmektedir. Güvenlik kültürünün oluşturulmasında amaç: doğru davranış normları oluşturmak, kişilerin güvenliğe bağlılığını artırmak, kaza ve yaralanmaları azaltmaktır. Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği bilincine sahip olmaları ise eğitim ile başlamaktadır. Çalışanlar önce iş güvenliği kavramını ve nelere dikkat etmeleri gerektiğini bilmeleri gerekir. Böylece işverenden neyi talep etmeleri gerektiğini de bileceklerdir. 6311 sayılı yasa ve İş güvenliği eğitim yönetmeliği kapsamında çalışanlar işe başlamadan önce ve belli aralıklarla iş güvenliği eğitimi almaları gerekmektedir. Bu eğitimler sonucunda çalışanlar, yasal sorumluluklarını, sağlık ve güvenlik risklerinin yangın patlama gibi tehlikelerden nasıl korunacaklarını, korucu ekipmanları nasıl kullanacaklarını gibi önemli konuları öğrenmeleri gerekmektedir. Böylece işyerinde gördükleri bir tehlikenin veya riskin düzeltilmesini talep edebilirler. Ayrıca çalışanlar, işveren ile birlikte İş Sağlığı ve Güvenliği çalışmalarında yönetsel işbirliği yapabilirler. Bu çalışma da iş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin bir işletmede ne kadarının sağlıklı bir şekilde gerçekleştirildiğinin ortaya konması hedeflenmektedir.

2. ARAŞTIRMA YÖNTEMİ, VERİLERİN ANALİZİ VE BULGULAR

2.1. Yöntem

Bu araştırmanın amacı iktisadi işletme çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşlerinin belirlenmesi ve bu görüşlerin değişkenlere göre istatistiki olarak anlamlı olup olmadığının tespit edilmesidir.

Verilerin toplanması için Üngüren ve Koç (2015) tarafından geliştirilen likert tipi 30 maddeden oluşan iş sağlığı ve güvenliği uygulamaları ölçeği (İSGUÖ) kullanılmıştır.

Araştırmanın çalışma grubunu gönüllük esasına dayalı olarak Kocaeli Üniversitesine bağlı İktisadi işletmelerinde çalışan 132 kişi oluşturmuştur. Bu çalışmada, anket yöntemi uygulanmıştır. Bu yaklaşımla elde edilen bilgiler kullanılarak sonuca ulaşılmıştır. Araştırmada veri toplama araçları örneklem içine giren çalışanlara ulaşılarak basılı soru kâğıdı üzerinden uygulanmıştır ve veriler 15 gün içinde toplanmıştır.

2.2. Araştırmanın Problemleri

Bu çalışmada iktisadi işletme çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla aşağıdaki alt problemler oluşturulmuştur:

- 1.İktisadi işletme çalışanlarının iktisadi işletme çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşleri nelerdir?
2. İktisadi işletme çalışanlarının iktisadi işletme çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşleri demografik değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?

2.3. Verilerin Analizi

Verilerin değerlendirilmesinde; frekans (f), yüzde (%), ortalama (\bar{X}) ve standart sapma (SS) gibi tanımlayıcı istatistiksel yöntemler uygulanmıştır. Araştırmada elde edilen verilerin istatistiksel analizi SPSS 16.0 yazılımı kullanılarak yapılmıştır. Anketten alınan puanların, cinsiyetlerine, bağımsız gruplar için t testi; öğrenim durumu ve yaş değişkenlerine göre incelenmesinde ise tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Parametrik testler uygulanmadan önce, bu testlerin temel varsayımları sorgulanmıştır.

Ölçeğe ilişkin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı ise 0.92 olarak belirlenmiştir. Aritmetik ortalamaların yorumlanmasında ise; 1.00-1.79 arasındaki ortalama değerler “çok düşük: 1.80-2.59”, “düşük”: 2.60-3.39”, “Orta” : 3.40-4.19”, “yüksek” 4.20-5.00” ve “çok yüksek” şeklinde belirlenmiştir.

2.4. Bulgular

Bu bölümde anketin uygulanması sonucu elde edilen verilerin istatistiksel analizine ilişkin bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir. İlk olarak araştırmaya katılan çalışanlara ilişkin kişisel bulgulara, ikinci olarak ise araştırmanın alt problemlerine ilişkin bulgulara ve yorumlara yer verilmiştir.

2.4.1. Çalışanların Cinsiyete Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan çalışanların cinsiyete göre dağılımına ilişkin bilgilere Tablo 1’de yer verilmiştir.

Tablo 1: Çalışanların Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	N	%
Kadın	84	63,6
Erkek	48	36,4
Toplam	132	100,0

Tablo 1 incelendiğinde; araştırmaya katılan çalışanların % 63,6’sinin kadın ve % 36,4’ünün ise erkek olduğu görülmektedir.

2.4.2. Çalışanların Yaşlarına Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan çalışanların yaşlarına göre dağılımına ilişkin bilgilere Tablo 2’de yer verilmiştir.

Tablo 2: Çalışanların Yaşlarına Göre Dağılımı

Yaş	N	%
20-30 arası	20	15,2
31-40 arası	60	45,5
41-50 arası	48	36,4
51-60 arası	4	3,0
Toplam	132	100,0

Tablo 2 incelendiğinde; araştırmaya katılan çalışanların % 15,2’sinin 20-30 arası, % 45,5’inin 31-40 arası, % 36,4’ü 41-50 arası ve % 3’ünün 51-60 arası yaş grubuna sahip olduğu görülmektedir.

2.4.3. Çalışanların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Araştırmaya katılan çalışanların eğitim durumuna göre dağılımına ilişkin bilgilere Tablo 3’de yer verilmiştir.

Tablo 3: Çalışanların Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Eğitim Durumu	N	%
Lise	96	72,7
Ön lisans	8	6,1
Lisans	28	21,2
Toplam	132	100,0

Tablo 3 incelendiğinde; araştırmaya katılan çalışanların % 72,7’sinin lise, % 6,1’inin ön lisans, % 21,2’sinin lisans mezunu olduğu görülmektedir.

İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla katılımcılara yöneltilen sorulara alınan cevaplara ilişkin aritmetik ortalama ve standart sapmalar Tablo 4’de gösterilmiştir.

Tablo 4. Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Görüşleri Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Puanları

İFADELER	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma
İş sağlığı ve güvenliği konusunda yönetsel işlem ve tedbirleri		
İşletmemiz çalışanlarına sağlık ve güvenlik ile ilgili gerekli koruyucu ekipmanlar sağlar.	3,21	1,301
İşletmemizde sağlık ve güvenlik ile ilgili tedbirlere uyulup uyulmadığı denetlenir.	3,12	1,229
İşletmemizde sağlık ve güvenlik ile ilgili gerekli tedbirler alınır.	3,21	1,204
İşletmemizde sağlık ve güvenlik için gerekli olan teknik ekipmanlar bulunur.	3,12	1,301
İşletmemizde çalışanlara herhangi bir iş verilirken, sağlık ve güvenlik yönünden işe uygun olup olmadıkları dikkate alınır.	2,72	1,381
İşletmemizde düzenli aralıklara risk değerlendirilmeleri yapılır.	2,39	1,130
İşletmemizde sağlık ve güvenliği tehdit edebilecek faktörlere yönelik (kaygan zemin vb.) uyarı levhaları bulunur.	2,72	1,313
İşletmemiz olası bir acil duruma karşı (yangın gibi), tüm çalışanların bildiği bir eylem planı vardı	2,48	1,162
TOPLAM	2,87	
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Kriterlerine Göre Çalışması		
Çalışma arkadaşlarım iş yerinde sağlık ve güvenlik açısından bir tehdit ile karşılaştıkları anda, derhal İşletme yönetimine haber verir.	3,81	1,222
Çalışma arkadaşlarım iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerinden öğrendikleri bilgileri, iş yaparken uygular.	3,21	1,125
Çalışma arkadaşlarım işlerini yaparken, kendi sağlık ve güvenliklerini tehlikeye düşürmez.	3,66	2,163
Çalışma arkadaşlarım işlerini yaparken, diğer personelin sağlık ve güvenliğini tehlikeye düşürmez.	3,24	1,236
Çalışma arkadaşlarım iş yerindeki makine, araç ve gereçlerin kurallara uygun bir şekilde kullanır.	3,54	1,237
Çalışma arkadaşlarım işlerini yaparken, sağlık ve güvenliklerini riske atmaz.	3,44	1,263
Çalışma arkadaşlarım kendilerine verilen koruyucu ekipmanları doğru bir şekilde kullanır.	2,90	1,194
TOPLAM	3,40	
Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda Farkındalık ve Bilinç Düzeyleri		
Çalışma arkadaşlarım meslek hastalıkları ve nedenleri hakkında bilgi sahibidir.	2,54	1,134
Çalışma arkadaşlarım iş hayatları ile ilgili yasal hak ve sorumlulukları hakkında bilgi sahibidir.	2,96	1,271
Çalışma arkadaşlarım meslek hastalıklarından korunma yolları hakkında bilgi sahibidir.	3,15	1,356
Çalışma arkadaşlarım, İşletmemizdeki sağlık ve güvenlik risklerinden korunma hususunda bilgi sahibidir.	3,21	1,229
Çalışma arkadaşlarım, patlama ve yangın tehlikelerinden korunma hususunda bilgi sahibi değildir.	2,93	1,209
Çalışma arkadaşlarım, koruyucu ekipmanların nasıl kullanılacağı hakkında bilgi sahibidir.	2,87	1,204
TOPLAM	2,94	

Tablo 4. Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Görüşleri Aritmetik Ortalama ve Standart Sapma Puanları (Devamı)

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Uygulamaları		
İş sağlığı ve güvenliği eğitimleri, belirli bir plan ve program dahilinde çalışanlara duyurulur.	2,84	1,400
İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitimler, anlaşılır bir dille sunulur.	3,09	1,427
İşletmemizde iş sağlığı ve güvenliği eğitimleri düzenlenir.	3,15	1,443
İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitimler uygulamalı olarak gösterilir.	2,78	1,278
İşletmemize yeni bir araç veya ekipman alınırsa, doğru bir şekilde nasıl kullanılacağı hakkında eğitim verilir.	3,18	1,318
TOPLAM	3,00	
İş Sağlığı ve Güvenliği Konusunda Yönetim ve Çalışanlar Arasında İş Birliği ve İletişim		
İşletme yönetimi, çalışanların sağlık ve güvenlik ile ilgili endişelerini dikkate alır.	3,09	1,244
İşletmemiz çalışanları, sağlık ve güvenlik ile ilgili konularda endişelerini rahatlıkla ifade edebilir.	3,18	1,271
İşletmemizde iş sağlığı ve güvenliği konusunda uzmanlar, yönetimin çalışanlar arasında iş birliği bulunmaktadır.	2,84	1,400
Risk değerlendirmesi ile elde edilen bilgiler, İşletme çalışanları ile paylaşılır.	2,96	1,295
TOPLAM	3,01	

Tablo 4 incelendiğinde çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusunda yönetsel işlem ve tedbirleri boyutuna yönelik görüşlerinin ortalamasının ($X = 2,87$) ile orta düzeyde olduğu ve bu boyutta en yüksek değer ($X = 3,21$) ile “İşletmemizde sağlık ve güvenlik ile ilgili gerekli tedbirler alınır.” ve en düşük değer ($X = 2,54$) ile “İşletmemizde düzenli aralıklara risk değerlendirilmeleri yapılır.” maddelerinin olduğu görülmüştür.

Çalışanların iş sağlığı ve güvenliği kriterlerine göre çalışması boyutuna yönelik görüşlerinin ortalamasının ($X = 3,41$) ile yüksek düzeyde olduğu ve bu boyutta en yüksek değer ($X = 3,81$) ile “Çalışma arkadaşlarım iş yerinde sağlık ve güvenlik açısından bir tehdit ile karşılaştıkları anda, derhal İşletme yönetimine haber verir.” ve en düşük değer ($X = 2,90$) ile “Çalışma arkadaşlarım kendilerine verilen koruyucu ekipmanları doğru bir şekilde kullanır.” maddelerinin olduğu görülmüştür.

Diğer bir boyut olan çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalık ve bilinç düzeylerine yönelik görüşlerin ortalamasının ($X = 2,94$) ile orta düzeyde olduğu ve bu boyutta en yüksek değer ($X = 3,21$) ile “Çalışma arkadaşlarım, İşletmemizdeki sağlık ve güvenlik risklerinden korunma hususunda bilgi sahibidir.” ve en düşük değer ($X = 2,54$) ile “Çalışma arkadaşlarım meslek hastalıkları ve nedenleri hakkında bilgi sahibidir.” maddelerinin olduğu görülmüştür.

İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitim Uygulamaları boyutuna yönelik görüşlerin ortalamasının ($X = 3,00$) ile orta düzeyde olduğu ve bu boyutta en yüksek değer ($X = 3,18$) ile “İşletmemize yeni bir araç veya ekipman alınırsa, doğru bir şekilde nasıl kullanılacağı hakkında eğitim verilir.” ve en düşük değer ($X = 2,78$) ile “İş sağlığı ve güvenliği ile ilgili eğitimler uygulamalı olarak gösterilir.” maddelerinin olduğu görülmüştür.

İş sağlığı ve güvenliği konusunda yönetim ve çalışanlar arasında iş birliği ve iletişim boyutuna yönelik görüşlerin ortalamasının ise ($x = 3,01$) ile orta düzeyde olduğu ve bu boyutta en yüksek değer ($x = 3,18$) ile “İşletmemiz çalışanları, sağlık ve güvenlik ile ilgili konularda endişelerini rahatlıkla ifade edebilir.” ve en düşük değer ($x = 2,84$) ile “İşletmemizde iş sağlığı ve güvenliği konusunda uzmanlar, yönetimin çalışanlar arasında iş birliği bulunmaktadır.” maddelerinin olduğu görülmüştür.

Genel ortalamalar incelendiğinde en yüksek ortalamanın “Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Kriterlerine Göre Çalışması” ($X = 3,40$) boyutu olduğu, en düşük ortalamasının ise “İş sağlığı ve güvenliği konusunda yönetsel işlem ve tedbirleri.” ($X = 1,94$) boyutunu olduğu görülmektedir. Toplam ortalamasının ise ($X = 3,04$) ile orta düzeyde olduğu görülmüştür.

Araştırmanın ikinci alt problemi “İktisadi işletme çalışanlarının iktisadi işletme çalışanlarının iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşleri demografik değişkenlere göre farklılık göstermekte midir?” şeklinde düzenlenmiştir.

Tablo 5: İktisadi İşletme Çalışanlarının İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Görüşleri Cinsiyet Değişkeni T Testi Sonuçları

	Cinsiyet	\bar{X}	s.s.	T değeri	p değeri
İş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşler	Kadın	3,02	,604	-,075	,940
	Erkek	3,03	,909		

*p<0,05

Tablo 5'e baktığımızda çalışanların iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşleri cinsiyet değişkenine (T = -,075 p= ,940>0,05'e) göre anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Tablo 6: İktisadi İşletme Çalışanlarının İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Görüşleri Yaş Değişkeni ANOVA Sonuçları

	Yaş	\bar{X}	s.s.	f değeri	p değeri
İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Görüşleri	20-30 arası	2,83	,417	3,355	,021*
	31-40 arası	2,96	,875		
	41-50 arası	3,10	,575		
	51-60 arası	4,00	,000		
	TOPLAM	3,02	,726		

*p<0,05

Tablo 6'ya baktığımızda çalışanların iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşleri yaş değişkenine (F = 3,355, p= ,021<0,05'e) göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir. Tukey testi sonucu bu farkın yaşı 51-60 arası olan gruptan kaynaklandığı görülmüştür.

Tablo 7: İktisadi İşletme Çalışanlarının İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Görüşleri Eğitim Durumu Değişkeni ANOVA Sonuçları

	Eğitim Durumu	\bar{X}	s.s.	f değeri	p değeri
İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamalarına Yönelik Görüşleri	Lise	3,05	,746	,295	,745
	Ön lisans	2,95	,481		
	Lisans	2,94	,727		
	Toplam	3,02	,726		

*p<0,05

Tablo 7'e baktığımızda çalışanların iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşleri eğitim durumu değişkenine (F = ,295, p= ,745>0,05'e) göre anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

3. SONUÇ

Daha önce yapılan çalışma da iş güvenliği kültürünün oluşmasında iletişimin önemi açıklanmıştır. Çalışmada, eğitim almadan önce genel olarak kişilerin güvenlik kurallarına direnç gösterdikleri ve politik ve dinamik kültürel alışkanlıkları ile hareket ettikleri gözlenmiştir. Eğitim sonrasında ise güvenlik kurallarının kendileri için gerekli olduğu ve bu kurallara uymanın kendileri için daha faydalı olduklarını düşüncesi hâkim olduğu görülmüştür (Güngör vd, 2017).

Diğer bir çalışmada ise, Türkiye'de özel sektör ile kamu çalışanlarının (memur kadrosunda) iş sağlığı ve güvenliğine bakışları kıyaslanmıştır. Yapılan değerlendirmelerde özel sektör çalışanlarının daha çok iş güvenliği yönünden beklentileri olmasına rağmen kamu çalışanlarının için daha rahat yürümesi (Ergonomi v.b.) alanlarda beklentileri olduğu görülmektedir. Kamu çalışanlarının beklentilerinin özel sektör çalışanlarına göre daha az olduğu ve bunun en büyük sebeplerinden biri kamu da kadro garantisinin olması, özel sektörde ise kadro garantisinin olduğu belirtilmiştir (Güngör vd, 2017).

Başka bir çalışmada Kocaeli Üniversitesi iktisadi işletmeler bünyesinde çalışanlara ilk aşamada hiçbir çalışma yapılmadan iş güvenliği çalışmalarından memnuniyetleri ve beklentileri sorulmuştur. Daha sonra eğitim, risk değerlendirmesi, acil durum planları, ergonomik çalışma ortamı gibi konularda çalışma yapıldıktan sonra iş güvenliğine bakışları tekrar sorulmuş ve değişim ve sebepleri değerlendirilmiştir (Güngör, 2017).

Bu araştırmada iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarını oluşturduğu ve etkilediği kabul edilen faktörler; iş sağlığı ve güvenliği konusunda yönetsel işlem ve tedbirleri, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği kriterlerine göre çalışması, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği konusunda farkındalık ve bilinç düzeyleri, iş sağlığı ve güvenliği eğitim uygulamaları, iş sağlığı ve güvenliği konusunda yönetim ve çalışanlar arasında iş birliği ve iletişim boyutlarını içeren sorularla ile çalışanların iş sağlığı ve güvenliği uygulamalarına yönelik görüşleri belirlenmiştir.

KAYNAKÇA

Güngör, ., Cesur, Z., Demir, B., Gökkaya, . (2017) İş Güvenliği Kültürünün Oluşturulmasında Eğitimin nemi. 2. *International Symposium on Social Sciences*. Alanya.

Güngör, ., Gökkaya, ., Demir, B., Cesur, Z. (2017) Türkiye’de İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönünden Kamu-zel Sektör alışanlarının Beklentilerinin Karşılaştırması. *Dmitri Yavorinitski Ist International European Congress on Social Sciences*. Kiev / UKRAINE.

Güngör, ., Bozkurt, S., Demir, B., Gökkaya, ., Memiş, S. (2017) İş Sağlığı Ve Güvenliğinde İletişimin nemi. *International Conference On Quality in Higher Education*. Sakarya, TURKEY.

ngren, E., Koç, T.S. (2015) İş Sağlığı ve Güvenliği Uygulamaları Performans Değerlendirme leği: Geçerlik ve Güvenirlik alışması. *Journal of Social Security*. 5 (2) 124-144.